

prof. dr hab. Anna Fabrello

a.fabrello@amuz.gda.pl

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki
w Gdańsku

Gdańsk, 12.08.2025 r.

Recenzja pracy doktorskiej Pani mgr Xuzhi Hu

Zlecniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Zlecenie podjęte na podstawie nowej ustawy z 20 lipca 2018 r. – decyzja o wyznaczeniu mojej osoby w roli recenzenta rozprawy doktorskiej **mgr Xuxhi Hu** (pismo nadesłane przez Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej – prof. dra hab. Roberta Cieślę).

Ocena przedstawionej do recenzji pracy doktorskiej wraz z jej opisem

Praca doktorska pt. „Zastosowanie technik wokalnych bel canto podczas wykonywania sześciu arii na sopran (Adina, Norina, Linda, Lucia Gaetano Donizettiego, Giulietta Vincenzo Belliniego, Gilda Giuseppe Verdiego) w świetle pedagogicznych osiągnięć szkoły Ady Sari” składa się z dzieła artystycznego na nośniku CD oraz opisu pracy doktorskiej w formie papierowej w języku polskim. Dzieło artystyczne stanowi nagranie audio.

Dzieło artystyczne (nagranie CD) zawiera:

1. G. Donizetti – Napój Miłosny, aria Adiny z II aktu *Prendi, per me sei libero*
2. V. Bellini – I Capuleti e i Montecchi, aria Giulietty z I aktu *Eccomi in lieta vesta. Oh, Quante volte*
3. G. Verdi – Rigoletto, aria Gildy z I aktu *Caro nome*
4. G. Donizetti – Don Pasquale, aria Noriny z I aktu *Quel guardo il cavaliere*
5. G. Donizetti – Linda di Chamounix, aria Lindy z I aktu *O luce di quest'anima*
6. G. Donizetti – Łucja z Lammermoor, aria Łucji z I aktu *Regnava nel silenzio*

Wykonawcy:

Xuzhi Hu – sopran

Szymon Kowalczyk – fortepian

Ocena dzieła artystycznego

Płyta CD zawiera sześć arii *belcantowych*. Jako pierwszą usłyszeć można arię Adiny z *Napój miłosnego* *Prendi, per me sei libero*. Postać Adiny jest niezwykle trudną dla śpiewaczek partią, wymaga ona świadomości prowadzenia długich fraz legato, jak również biegłości i precyzji w kadencjach. Zatem doskonale możliwości techniczne i świadomość wokalna są tu wymogiem koniecznym. Głos Doktorantki jawi się jako wyrazisty, pełen blasku sopran o pięknym zabarwieniu. Bardzo dobre, przemyślane prowadzenie frazy jest wyczuwalne, jednak zdarzają się pewne niedoskonałości techniczne, takie jak nadmierna wibracja, zwłaszcza w końcowych dźwiękach fraz, czy zaniżona pozycja dźwięku przy rozpoczynaniu dźwięku *attacca*.

Kolejnym utworem na płycie jest aria Giulietty *Eccomi in lieta vesta. Oh, Quante volte*. Głos Doktorantki znakomicie oddaje nastrój i rozdarcie wewnętrzne bohaterki. Szczególnie pięknie i przejmująco rozbrzmiewają dźwięki w wysokim rejestrze. Zarówno interpretacja, jak i środki wokalne użyte przez Doktorantkę są spójne i tworzą emocjonujący przekaz.

Caro nome w wykonaniu pani Xuzhi Hu w pierwszych frazach świetnie oddaje nastrój młodej, zakochanej Gildy, która oczarowana wybrankiem próbuje wyrazić uczucie względem ukochanego. Niestety zdarzają się drobne nieczystości, szczególnie w kadencjach, w dolnym rejestrze słychać intonacyjne problemy. Jest to na tyle słyszalne, gdyż kontrastuje z pięknymi, krystalicznymi wręcz dźwiękami w wysokiej tessiturze, słychać także jak śpiewaczka bierze oddech w środku wyrazu (*l'ultimo*).

Zupełnie inaczej wygląda sytuacja z arią Noriny z *Don Pasquale*. Ta brawurowo wykonana aria, zarówno pod względem technicznym, jak również interpretacyjnym, stanowi najjaśniejszy punkt zarejestrowanego dzieła.

Na końcu nagrania znajdują się arie z opery *Linda di Chamounix* *O luce di quest'anima* oraz *Regnava nel silenzio* z opery *Łucja z Lammermoor*. Najdłuższa i najbardziej wymagająca pod względem kondycyjnym aria Łucji wypada bardzo dobrze w wykonaniu Doktorantki. Słychać odważne koloratury, zdobienia i śmiałość w ukazaniu swojej wizji frazowania.

Ocena opisu dzieła artystycznego

Opis dzieła stanowi obszerna praca składająca się z trzech rozdziałów. We Wprowadzeniu Doktorantka wyjaśnia metody badawcze, tłumaczy skąd zaczerpnęła dobór materiałów i źródeł wykorzystanych w pracy.

Rozdział pierwszy to opis życia i pracy artystyczno-dydaktycznej Ady Sari. Rozdział ten podzielono na takie podrozdziały: *Kariera Śpiewaczki*, *Aktywność pedagogiczna Ady Sari*, *Studenci Ady Sari*, *Metody wokalne Ady Sari*. Szczególnie ciekawie przedstawia się ostatni z podrozdziałów, w którym znajdują się ćwiczenia stosowane przez legendarną Adę Sari. Doktorantka wyszczególnia konkretne samogłoski, na których pracowała Ada Sari, zwraca uwagę na dynamikę podczas ćwiczeń, wyjaśnia skąd ten wybór oraz tłumaczy metodologiczne zasady pracy nad głosem. Opis życia wielkiej Ady Sari okraszony jest anegdotami i wypowiedziami uczniów Sari, jak również Bogusława Kaczyńskiego (na podstawie publikacji *Opowieść o Adzie oraz Ada Sari. Kulisy wielkiej sławy*).

Drugi rozdział to przybliżenie libretta oper, z których pochodzą arie oraz analiza postaci kobiecych zarejestrowanych w dziele artystycznym. Ciekawym materiałem zawartym w opisie jest ukazanie różnych wersji kadencji, które istnieją w zapisie nutowym wydanym przez Riccordiego. Stąd też interesujący podrozdział o Casa Riccordi, gdzie Doktorantka opisuje kwestie szczegółów dotyczących bezpośredniej współpracy z kompozytorami, jak chociażby kwestię prawa kompozytorów do druku ich dzieł. Z dużą estymą poddano analizie włoski tekst: „W trakcie śpiewania włoskich arii kluczowym zadaniem dla śpiewaków jest zrozumienie i przestrzeganie zasad dotyczących rymów włoskiej poezji”. Doktorantka na przykładzie zaprezentowanych arii wyszczególnia poprawną melodykę frazy języka włoskiego, typ akcentacji, elizję, łączenie rymów (*sdrucchiola*, *elisione*, *sinalefe*). Dodatkowym elementem na zobrazowanie tychże zagadnień jest rozbicie tekstów na poszczególne sylaby i wyodrębnienie opisu omawianej problematyki.

Ostatni z podrozdziałów to *Analiza struktury muzycznej arii*, gdzie poza opisem formalnej budowy utworu, znajduje się opis uczuć i wewnętrznych rozterek bohaterek podczas wykonywania danej arii, sceny.

Rozdział trzeci to analiza nagrań słynnych div operowych, wybranych przez Doktorantkę. Poddając recenzji wykonania legendarnych śpiewaczek (Renata Scotti, Urszula Trawińska-Moroz, Sumi Jo, Ewa Mei, Rosa Feola, Ada Sari), zwrócono uwagę na umiejętności wokalne, wrażliwość muzyczną, ale również na zdobienia, biegłość koloraturową i wybór kadencji Luigiego Ricci. Autorka pracy przedstawia najtrudniejsze momenty i niebezpieczeństwa, które stanowią wyzwanie dla śpiewaczek. Praktyczne zastosowanie

ćwiczeń w partiach koloraturowych opisano w końcowej części rozdziału trzeciego.

Praca jest spójna pod względem merytorycznym oraz edytorskim. Zdarzają się niekiedy literówki lub błędy w imionach bohaterów (Łucyjka). Ponadto opis dzieła Doktorantka często nazywa „pracą dyplomową”.

Konkluzja

Przedstawione dzieło składające się z nagrania CD wraz z jego opisem pt. „Zastosowanie technik wokalnych *bel canto* podczas wykonywania sześciu arii na sopran (Adina, Norina, Linda, Lucia Gaetano Donizettiego, Giulietta Vincenzo Belliniego, Gilda Giuseppe Verdiego) w świetle pedagogicznych osiągnięć szkoły Ady Sari” stanowią niejako hołd oddany wielkiej Adzie Sari, jej pracy artystycznej, pedagogicznej i wybitnym wychowankom. Praca doktorska jest również zebraniem zasad i metod *bel canto* stosowanych w szkole Ady Sari.

Doktorantka przedstawiła sześć bardzo wymagających i niezwykle trudnych arii. Sam wybór repertuaru świadczy o ambicji i świadomości swoich umiejętności wokalnych. Pomimo uwag, które zawarłam w opisie dzieła muzycznego (głównie problemy dotyczące intonacji), zarówno dzieło, jak i jego opis to cenny materiał, stanowiący dogłębną analizę muzyczną, lingwistyczną oraz praktyczne uwagi związane z wykonawstwem wybranych arii operowych, są świadectwem wnikliwych poszukiwań Doktorantki.

Opis legendarnej Ady Sari dokonany przez panią Xuzhi Hu cieszy tym bardziej, iż w 2026 roku przeżywać będziemy 140. rocznicę urodzin Artystki. Oby taki wyjątkowy jubileusz stał się okazją, aby młode pokolenia śpiewaków, nie tylko w Europie, ale również w Azji mogło poznać wyjątkowość polskiej śpiewaczki.

Niniejszym stwierdzam, że mgr **Xuzhi Hu** wykazała się wiedzą teoretyczną i praktyczną oraz rozwiązała założone w pracy zagadnienia. Przedstawioną pracę doktorską przyjmuję i wnioskuję do dalszego procedowania.

Pracę doktorską Pani Xuzhi Hu oceniam jako odpowiadającą wymaganiom rozprawy doktorskiej zgodnie z art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.). Wnoszę o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

prof. dr hab. Anna Fabrello

